

Beschouwing met standpunten besluitvorming Begroting 2025 van 7 november

Agendapunt 7. Voorstel tot het vaststellen van de Programmabegroting 2025

Voorzitter; ook ik maak graag gebruik van de gelegenheid om mijn beschouwing uit te spreken. Vervolgens zal ik een reactie geven op de aangekondigde en ingediende amendementen en moties. Tenslotte zal ik ons amendement Wijkaanpak niet uitstellen indienen.

Ondanks de financiële uitdagingen is het cruciaal om te investeren in de gemeenschap en bestaanszekerheid te waarborgen.

Algemene indruk:

De gemeente Waalre staat onder druk. Het algemene beeld van een financieel zwart scenario dat wordt opgeroepen is puur cijfermatig.

Want met een groot deel van de inwoners gaat het gewoon goed en de gemeente Waalre blijft een fijne woongemeente. Tevens is er ook licht in de tunnel, want de begroting 2028 kleurt weer groen. De oorzaak ligt vooral in de te lage bijdrage van het Rijk voor de vele en complexe taken en de komende afoming van de Rijksbijdrage. Teveel taken met te weinig budget.

Het Raadsvoorstel Programmabegroting 2025 laat geen ruimte voor schrappen bezuinigingen of de gevraagde ambities bij de besluitvorming van de Kadernota 2025. Dit staat in de inleiding van het document programmabegroting 2025. Bij de beantwoording van technische vragen is aangegeven dat de aangenomen amendementen gelukkig wel zijn opgenomen. Wij pleiten ook voor een niet-sluitende begroting 2025.

Voor 2025 is een negatief saldo van de begroting opgenomen met instemming van de Raad. Vooral bedoelt als een stevig signaal richting het Rijk. Oorspronkelijk een bedrag van – E 382.000. Naar aanleiding van RIB over te laag berekende acres is dat bedrag naar beneden bijgesteld. Bovendien laat het resultaat na de 4^e Turap zien dat er nog een nadeel van E 60.000 resteert. Dus inclusief het voordeel van het te laag berekende accres blijft er uiteindelijk een tekort van E 25.000 over. Volgens mij zit hier de politieke ruimte, want wat gebeurt er als dit uiteindelijk hoger wordt?

Burgerzaken:

De kosten voor de opvang piek reisdocumenten zijn onzes inziens onnodig hoog ingezet. Met behulp van de inzet op afspraak is de gewenste spreiding grotendeels te realiseren. En een geringe wachttijd vinden wij acceptabel. Bovendien zou er sprake moeten zijn van maximale dekking uit de opbrengsten. Wat is een reële reductie van het gevraagde budget? College heeft dit beantwoord met dat het mogelijke ongebruikte budget in de algemene reserve gestort zal worden. Dus ook een politieke keuze.

Onderwijs:

De rol van vroeg signalering door scholen wordt goed ingevuld. Hierdoor is er minder inzet van (zware) individuele voorzieningen. Uit het antwoord van onze technische vraag is dit niet te kwantificeren. Wij vinden dit gegeven cruciaal in de zoektocht naar het verlagen van de kosten in de Jeugdzorg. Moet hier niet extra inzet komen als investering. Bijvoorbeeld als een taak voor de Taskforce Sociaal Domein? Blij met de toezegging van de wethouder dat hier een taak voor de Tasforce Sociaal Domein ligt. Kan dit nog een keer bevestigd worden?

Sociaal Domein:

De kosten voor de Jeugdzorg zijn meestal onvoorspelbaar en onberekenbaar. Gewoon één juridische uitspraak over toegewezen jeugdhulp kan de gemeente zo maar drie ton extra kosten. Laat onverlet we wel degelijk moeten inspanssen om de kosten te beheersen.

In de complexe hulpvragen wordt vaak een psycholoog ingezet. Praktijk wijst uit dat deze inzet maximaal gebruik maakt van het aantal van 9 vastgelegde consults. Een alternatief zou kunnen zijn om met inzet van groepsgewijze vormen van therapie en ondersteuning op de kosten te besparen en bewezen betere resultaten te bereiken. In dit kader ook zeker te denken aan preventief aanvullend aanbod vanuit de kunst & cultuur, welzijn en sport. Blij met de toezegging van de wethouder dat dit als taak van de Taskforce Sociaal Domein is opgenomen. Kan dit ook nog een keer bevestigd worden?

Wijkaanpak:

We zien het belang van het doorzetten van de wijkaanpak op korte termijn ondanks het financiële zware weer. Deze motie vinden we echter te licht en vrijblijvend. We denken aan een amendement dat opdracht geeft aan het College invulling te geven aan de wijkaanpak. Gezien de kapitaallasten (rente + afschrijving) die verspreid worden over meerdere jaren. Bovendien zijn we verontrust over de mogelijke kapitaalvernietiging. Dit wordt door het College ook bevestigd. Uitgangspunt voor prioritering zou kunnen zijn de vervanging van riolering in de wijken. Het amendement Wijkaanpak niet uitstellen zal ik aan het eind van mijn 1^e termijn indienen.

Lokale heffingen:

Wij zouden ons volledig kunnen vinden indien de toeristenbelasting gelijk wordt getrokken met die van de gemeente Eindhoven namelijk 6%. Wat is de reden om dit niet te doen? Wij zullen daarom het amendement verhoging van de toeristenbelasting van D66 mede indienen.

Ten slotte:

Wij hebben ook zorgen over de sociale woningbouw opgave en de ongelijkheid binnen de gemeente. We pleiten voor betaalbare woningen en met het behoud van jongeren in onze gemeente. We zijn van mening dat de gemeente moet zorgen voor een eerlijk beleid dat rekening houdt met kwetsbare groepen. We vinden dat besluiten getoetst moet worden aan de kernwaarden van solidariteit en gelijke kansen. PvdA vindt sport, cultuur en welzijn voor oud en jong belangrijk. Wij geloven dat er ruimte is om financiële mogelijkheden te benutten. We blijven strijden voor een beleid dat inclusiviteit en welzijn bevordert.

Standpunten aangekondigde amendementen en moties:

Amendement verhoging toeristenbelasting ZW14.

In deze vorm zullen we het amendement niet steunen.

We staan achter de geleidelijke verhoging in de lijn van Eindhoven naar € 6,00.

Zonder enige beperking in accommodatie en geormerkte besteding.

Wij steunen het amendement van D66 en dienen deze mede in.

Motie vergelijk appels met peren ZW14.

Deze motie is volstrekt onduidelijk en kunnen wij niet steunen.

Bovendien wordt het begrip integraal niet helder en consequent ingezet.

Motie zorgwoningen bij Hoevenakkers CDA.

Al jaren zijn wij voorstander van een concrete invulling van planontwikkeling Hoevenakkers. Deze motie komt op een verkeerd moment, omdat het College aangeeft juist constructief in gesprek te zijn voor de planontwikkeling voor sloop en nieuwbouw van sociale huurwoningen voor een bredere doelgroep. Eind dit jaar is de verwachting dat de Raad geïnformeerd zal worden. We kunnen ons zeker niet vinden in het dictum waarin wordt verzocht om het merendeel van de te realiseren woningen bestaat uit betaalbare woonzorgwoningen. Wij zien meer in de planontwikkeling van sociale huurwoningen voor brede doelgroep waaronder woonzorgwoningen. Wij zullen deze motie dan ook niet steunen.

Motie wijkaanpak CDA

We zullen deze motie niet steunen, maar zelf een amendement Wijkaanpak niet uitstellen indienen.

Motie versnelling woningbouw D66

Deze past volledig bij ons standpunt en zullen deze zeker steunen. En hebben we mede ingediend.

Motie echt werken aan schone lucht in Waalre D66

We onderkennen het belang van schone lucht en concrete acties hierop. Daarom kunnen we de motie wel steunen.

Motie werk maken van urban sports D66

Ook wij zien wel een toegevoegde waarde in urban sports, maar het loslaten van de financiële koppeling met de regiodeal is voor ons niet acceptabel. En heeft D66 trouwens ook een beeld over de dekking van de beheerskosten. We kunnen deze motie dan ook niet steunen.

Amendement verhogen toeristenbelasting D66

Eerder al aangegeven dat we het amendement van ZW 14 niet steunen. Dit amendement van D66 sluit meer aan bij ons standpunt en kunnen we dus wel steunen en hebben we mede ingediend.

Amendement transparantie bij bestemming bibliotheekgelden D66

Tijdens de oordeelsvormende behandeling hebben we al aangegeven hierin mee te willen gaan. Dit amendement kunnen wij dus zeker steunen en hebben we mede ingediend.

Tenslotte wil ik ons amendement Wijkaanpak niet uitstellen indienen.

Dictum voorlezen.